

[Rønholt]

Firkloverregeringens tredje år var økonomisk set et godt år for dansk landbrug. Baggrunden herfor var dels en stor høst i 1984, dels og ikke mindst regeringens genopretningspolitik. Mens bruttoindtægten i landbruget i 1984 steg med knap 40 pct., betød den fortsat lavere rente i kombination med den i folketingssamlingen 1983-84 gennemførte lov om rentesaneringsydelse, at den gennemsnitlige nettoindtægt for landbrugsbedrifterne fordobledes.

Denne linje ser ud til at fortsætte i høståret 1985-86. Samtidig er egenkapitaludviklingen for andet år i træk positiv både på baggrund af højere realværdier og på baggrund af, at indtjeningen giver mulighed for konsolidering.

Når dette kan finde sted i en periode, hvor EFs landbrugspriser har været fastfrosset, er forklaringen en helt bevidst konkurrenceforbedrende politik, som navnlig viser sig for de eksportorienterede erhverv. Landmandens evne til at bruge teknologiske fremskridt til effektivisering af produktionen har en medvirkende forklaring på den bedre indkomstudvikling.

Har regeringens politik således hjulpet landbruget, har landbruget imidlertid også ydet et væsentligt bidrag til genopretningen af dansk økonomi. Det er værd at bemærke, at eksportfremgangen især er sket på nyopdyrkede markeder. Eksporten til tredjelande som f.eks. USA og Japan steg markant og udgør i dag cirka halvdelen af den samlede danske landbrugseksport.

I lyset af den seneste debat om betydningen af Danmarks medlemskab af EF er det nødvendigt at understrege, at denne eksportfremgang ikke havde kunnet finde sted i et Danmark uden for EF. I betænkningen »En fremtidig landbrugspolitik« fra november 1983 peges der på behovet for en forbedring af landmændenes konsolideringsmuligheder, og at landmænd får samme skattemæssige vilkår som andre fremstillingserhverv. Regeringen har levet op til begge krav, idet en vedtagelse af skattereformen netop levner landmænd mulighed for at lade en del af indtjeningen beskattes lempeligere, dersom kapitalen indestår i virksomheden.

De store strukturændringer i landbruget med en række bedrifter, der ekspanderer, og andre, der indskrænker, medfører betydelige tilpasningsproblemer i den bestående land-

brugssektor. En fortsættelse af det glidende generationsskifte vil løse en række væsentlige arbejdsmæssige og finansielle problemer. Kombinationen af selveje og forpagtning ved tilforpagtning af jord fra bedrifter under afvikling har også medvirket til at løse en række væsentlige tilpasningsproblemer.

Strukturudviklingen har imidlertid nået et stadium, hvor der er opstået et betydeligt behov for ændret jordfordeling til gavn for heltidsbedrifternes arrondering og til sikring af tilstrækkeligt arealunderlag for husdyrproducenter, men også for at gøre det muligt for landmænd at leve op til de miljøkrav, folkettinget har vedtaget.

Derfor: vil samfundet stadig fastholde ønsket om et konkurrencedygtigt landbrug, der i samme målestok som i dag bidrager til løsning af de samfundsøkonomiske problemer med en nettovalutaindtjening på over 30 mia kr., må landbrugspolitikken tilrettelægges på en sådan måde, at heltidsbrugene får udviklingsmuligheder. Det bør endvidere ske på vilkår, der fastholder selvejet som en dominerende ejerform.

Det fremgår også af landbrugskommissionens første delbetænkning. Betænkningen peger også på andre hensyn, og jeg citerer:

»Endvidere bør landbrugslovens målsætning ikke kun omfatte hensyntagen til landbrugerhvervet og landbrugsbedrifterne i snæver forstand, men også til den samlede livskvalitet, beskæftigelses- og udfoldelsesmulighederne i landdistrikterne og landsbyerne samt til det omgivende miljø. Erfaringerne med 1978-loven viser, at fastholdelsen af en for enstrengt målsætning ikke er realistisk.

Det er kommissionens vurdering, at der ud fra beskæftigelsesmæssige, valutamæssige og andre synspunkter fortsat vil være behov for en sektor af konkurrencedygtige og selvhjulpne jordbrugsvirksomheder. En fortsat udvikling i retning af stærk specialisering af produktionen er sandsynlig, f.eks. må det forventes, at der inden for svineproduktionen vil ske en koncentration, således at måske 80 pct. af produktionen finder sted på 20 pct. af bedrifterne.«

Videre hedder det:

»Landbrugsloven bør derfor give mulighed for at opretholde og udvikle jordbrugsbedrifter, der kan være grundlag for ejerens og familiens arbejdsindsats, som kan sikre en rimelig indtjening, og som i tilstrækkeligt